NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI DİŞ HEKİMLİĞİ KONGRESİ
2-3 EKİM 2021

ÇUKUROVA POPÜLASYONUNDA BİFİD MANDİBULAR KANAL PREVALANSI : BİR KIBT ÇALIŞMASI

PREVALANCE OF BIFID MANDIBULAR CANAL IN CUKUROVA POPULATION : A CBCT STUDY

Berkhas TUMANİ ÜSTDAL[1], Hazal DUYAN[1], Burcu EVLİCE[2]

1. Araştırma Görevlisi; Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi AD, ADANA, TÜRKİYE
2. Dr. Öğr. Üyesi; Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi AD, ADANA, TÜRKİYE

AMAÇ

Bifid mandibular kanal (BMK) gibi mandibular kanal varyasyonlarının bilinmesi, cerrahi prosedürler sırasında meydana gelebilecek sinir hasarına bağlı komplikasyonları önlemeye yardımcı olabilir. Bu çalışmanın amacı konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) kullanarak Çukurova alt popülasyonunda BMK prevalansını incelemektir.

MATERYAL - METOD

Beş yüz hastanın KIBT görüntüleri BMK'ları değerlendirmek için retrospektif olarak incelendi. BMK'lar Naitoh[1] sınıflandırması kullanılarak retromolar kanal, ileri kanal, dental kanal ve bukkolingual kanal olarak kategorize edildi. İstatistiksel analiz, IBM SPSS yazılım versiyonu 20.0 kullanılarak yapıldı. Veriler daha sonra sağ-sol taraf ve cinsiyete göre karşılaştırıldı.

BULGULAR

Bifid mandibular kanallar 500 hastanın 109'unda (%21,8) ve 1000 tarafın 118'inde (%11,8) izlendi. İleri kanal en sık görülen tipti (%31,4), bunu dental kanal (%29,7), retromolar kanal (%26,3) ve bukkolingual kanal (%12,7) izledi. Bifid mandibular kanalların dağılımında cinsiyet ve sağ-sol taraf açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0.05$).

TARTIŞMA

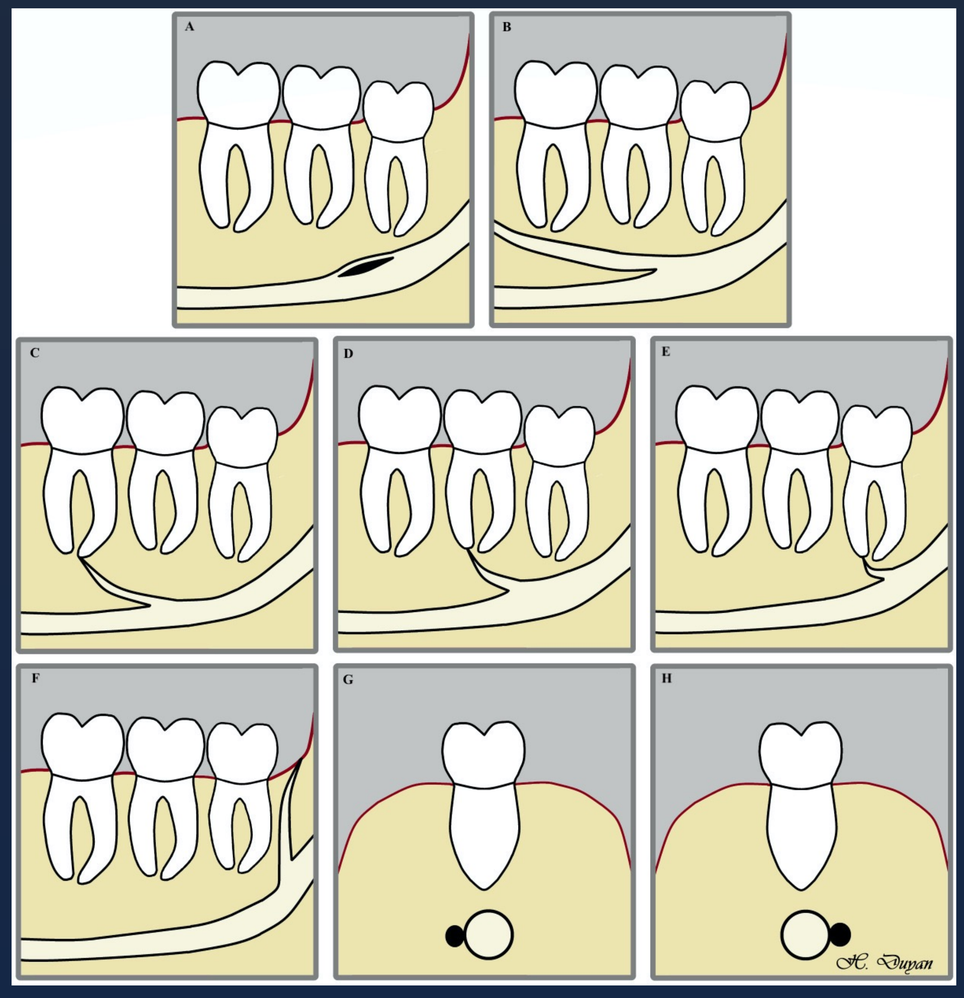
Mandibular kanalın lokalizasyonunun ve varyasyonlarının farkında olmak mandibulada yapılacak dental implant tedavileri, gömülü üçüncü molar diş çekimleri, sagital split namus osteotomisi vb. cerrahi işlemlerin başarısını arttırmak ve oluşabilecek komplikasyonları önlemek açısından önemlidir. Daha önceki çalışmalarda BMK prevalansı araştırılırken panoramik radyografi[2-4], BT[5] ve KIBT[6,7] kullanılmıştır. Panoramik radyografi kullanılan çalışmalarda[2-4] prevalansın %0.08 ile %2.6 arasında KIBT kullanılan çalışmalarda[6,7] %10 ile %66 arasında değiştiği görülmüştür. Bu çalışmada panoramik radyografi kullanılan çalışmalardan daha yüksek BMK prevalansı tespit edilmiş olup, BMK mandibular kanalın yaygın görülen bir varyasyonu olarak izlenmiştir.

SONUÇ

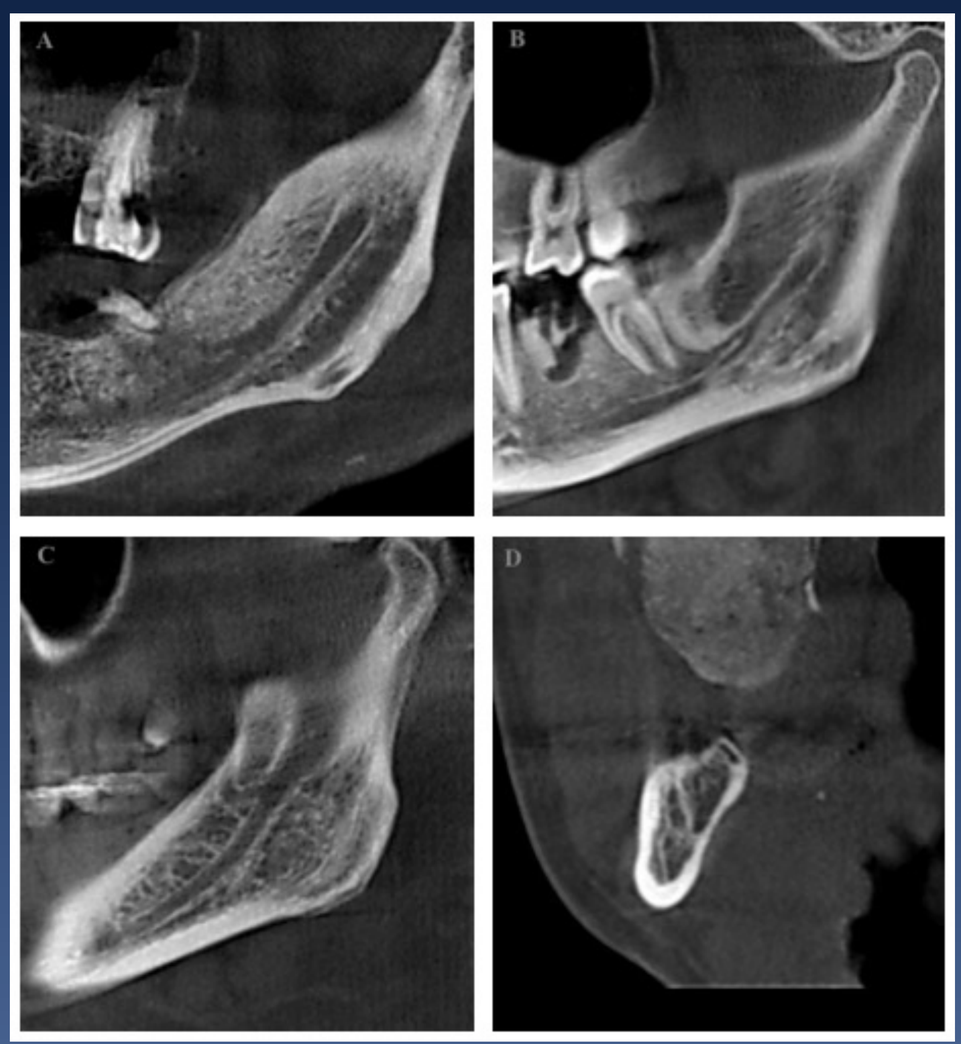
Bu çalışmanın sonuçları BMK prevalansının panoramik radyografi kullanılan çalışmalara göre daha yüksek olduğunu göstermektedir. KIBT, BMK'ın ayrıntılı değerlendirmesi için etkili bir yöntem olarak önerilmektedir.

REFERANSLAR

1. Naitoh M, Hiraiwa Y, Aimiya H, Ariji E (2009) Observation of bifid mandibular canal using cone-beam computerized tomography. International Journal of Oral & Maxillofacial Implants 24 (1)
2. Langlais RP, Broadus R, Glass BJ (1985) Bifid mandibular canals in panoramic radiographs. Journal of the American Dental Association (1939) 110 (6):923-926
3. Nortjé C, Farman A, Grotepass F (1977) Variations in the normal anatomy of the inferior dental (mandibular) canal: a retrospective study of panoramic radiographs from 3612 routine dental patients. British Journal of Oral Surgery 15 (1):55-63
4.Zografos J, Kolokoudias M, Papadakis E. The types of the mandibular canal. Hell Period Stomat Gnathopathoprosopike Cheir 1990; 5(1):17-20.
5.Naitoh M, Hiraiwa Y, Aimiya H, et al. Bifid mandibular canal in Japanese. Implant dentistry 2007; 16(1):24-32.
6.Okumuş Ö, Dumlu A. Prevalence of bifid mandibular canal according to gender, type and side. Journal of dental sciences 2019; 14(2):126-133.
7. Zhou X, Gao X, Zhang J (2020) Bifid mandibular canals: CBCT assessment and macroscopic observation. Surgical and Radiologic Anatomy 42:1073-1079



Şekil I. BMK Naitoh sınıflaması.
A- Tip-1 İleri kanal (kesişimli)
B- Tip-1 İleri kanal (kesişimsiz)
C- Tip-2 Dental kanal (1.molar dişe ulaşan dal)
D- Tip-2 Dental kanal (2.molar dişe ulaşan dal)
E- Tip-2 Dental kanal (3.molar dişe ulaşan dal)
F- Tip-3 Retromolar kanal
G- Tip-4 Bukkolingual kanal (Ana kanalın bukkal duvarından ayrılan dal)
H- Tip-4 Bukkolingual kanal (Ana kanalın lingual duvarından ayrılan dal)



Şekil II. BMK Naitoh sınıflaması.
A- Tip-1 İleri kanal
B- Tip-2 Dental kanal
C- Tip-3 Retromolar kanal
D- Tip-4 Bukkolingual kanal